

rer indgreb i form af seksuelle krænkelse, vil være omfattet af straffeloven.

Handlinger, hvorved der udøves psykisk pres, som forårsager stærk mental smerte eller lidelse, over for en anden person, vil ofte være omfattet af straffelovens regler om freds- og ærekrænkelser, herunder navnlig straffelovens § 266 om trusler. Efter Straffelovrådets opfattelse vil f.eks. skinhenrettelse være omfattet af straffelovens § 266, idet en sådan handling må have til hensigt at fremkalde alvorlig frygt for offerets eget eller andres liv, helbred eller velfærd.

Endvidere vil der kunne forekomme handlinger, hvor en offentligt ansat eller en indehaver af offentligt hverv misbruger sin stilling til at lægge et psykisk pres på en person. Sådanne handlinger vil være strafbare efter straffelovens regler om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv mv., herunder straffelovens §§ 147 og 150. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis en fængselsfunktionær for at straffe en indsat – uden at ville tvinge den pågældende til noget – meddeler den indsatte, at hans eller hendes barn er blevet dræbt, og derved tilføjer den indsatte stærk psykisk smerte eller lidelse.

Man kan endvidere forestille sig torturhandling, hvorved der påføres en person (den indirekte berørte) stærk psykisk smerte eller lidelse, uden at den pågældende umiddelbart selv er udsat for fysisk overlast. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis man presser den indirekte berørte til at give oplysninger ved at begå en forbrydelse mod den pågældendes barn (den direkte berørte). Straffelovrådet anfører, at sådanne handlinger også vil kunne straffes såvel med hensyn til den direkte berørte som med hensyn til den indirekte berørte.

Det følger af Torturkonventionens artikel 4, stk. 1, 2. pkt., at de deltagende stater skal sikre, at forsøg på at udøve tortur og handlinger begået af enhver person, som er meddelagtig eller deltager i tortur, er strafbare i overensstemmelse med straffelovgivningen. Definitionen af tortur i Torturkonventionens artikel 1, stk. 1, omfatter også handlinger, der begås på opfordring af eller med samtykke eller indvilligelse fra en offentligt ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør.

Det er Straffelovrådets opfattelse, at straffelovens regler om forsøg (§ 21) og medvirken (§ 23), jf. pkt. 2.2.4 ovenfor, dækker de relevante forsøgs- og medvirkenshandling, og Straffelovrådet bemærker i den forbindelse, at de danske regler om forsøg og medvirken i international sammenligning er meget vidtgående.

Straffelovrådet bemærker endelig, at det forud for Danmarks tiltræden af Torturkonventionen blev vurderet, at dansk lovgivning og praksis var i overensstemmelse med konventionen, jf. pkt. 2.1.2 ovenfor, og at det efterfølgende løbende er sikret, at dansk ret fortsat opfylder konventionens krav.

Det er på den anførte baggrund Straffelovrådets opfattelse, at handlinger, som er omfattet af torturdefinitionen i Torturkonventionens artikel 1, stk. 1, vil kunne straffes efter straffelovgivningens gældende bestemmelser. De handlinger, som Danmark efter Torturkonventionens artikel 4, stk. 1, er forpligtet til at kriminalisere, er således strafbare efter dansk ret, jf. dog pkt. 3.3.4 nedenfor.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 50-54.

3.1.3. Justitsministeriet kan tilslutte sig Straffelovrådets vurdering, hvorefter torturhandling, der er omfattet af Torturkonventionen, er strafbare her i landet.

3.2. Bør der indføres en torturbestemmelse i straffeloven?

Som det fremgår af pkt. 2.1.2 og 3.1 ovenfor, må Danmark anses for at opfylde sine folkeretlige forpligtelser til at forbyde og kriminalisere tortur. Straffelovrådet har imidlertid overvejet, om det af andre grunde kan være hensigtsmæssigt at indsætte en bestemmelse om tortur i straffeloven – enten i form af en bestemmelse, der særskilt kriminaliserer tortur, eller i form af en strafudmålingsbestemmelse vedrørende torturhandling.

3.2.1. Straffelovrådet anfører, at det kan tale for at indføre en bestemmelse om torturhandling i straffeloven, at tortur er en særegen forbrydelse. Torturhandling består således ikke alene i meget alvorlige fysiske eller psykiske krænkelse af offeret i form af f.eks. vold, frihedsberøvelse, ulovlig tvang eller seksuelle overgreb. Disse alvorlige krænkelse skal endvidere have et formål, der i sammenhæng med krænkelsen må anses for særlig forkasteligt, f.eks. at fremtvinge en tilståelse eller andre oplysninger, at afstraffe eller at forskelsbehandle. Torturhandling rammer desuden som regel ofre, der er i gerningsmandens væretægt, og de har et element af misbrug af offentligt embede eller hverv.

Det kan endvidere anføres, at torturhandling udgør en særlig kvalificeret krænkelse af et værgeløst offer, som kan medføre alvorlige fysiske og sjælelige mén, og at torturhandling derfor bør straffes efter en bestemmelse, som klart markerer, at forbrydelsen består i mere end blot f.eks. vold mod den pågældende.